

Arbeidslivsrelevans – et spørsmål om identitet, ikke karriere

Utdanningsnakk –17.11.23

Kristine Ask, Førsteamanuensis

Institutt for Tverrfaglige Kulturstudier,
NTNU

Webinarets mål & agenda

Mål:

- Et perspektiv på arbeidslivsrelevans som setter studenten (heller enn arbeidsgiver) i fokus

Agenda:

- Hva vi lærte av å feile med portfolio
- Læringsaktiviteter om studentidentitet og arbeidslivsrelevans
  - Framtidens arbeidsliv
  - Faglig identitet
  - Generelle ferdigheter (skriving)

Arbeidsrelevansmeldingen:

Samarbeidet mellom utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv i Norge er underutviklet

Regjeringen foreslår mer og bedre praksis for alle studenter for å øke arbeidsrelevansen med studier.

- Ingen grunn til at bare profesjonsutdanningene skal ha praksis, sier Henrik Asheim. Foto: Kristoffer Furberg

Benedikt Erikstad Javorovic
JOURNALIST

- Studentene sliter med å se sin egen arbeidslivsrelevans

Dekanen ved Det humanistiske fakultet sier studenter i framtiden har læringsformer som ligner mer på arbeidslivet.

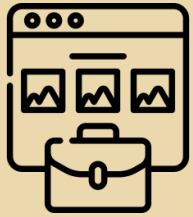
Anne Kristine Børresen sier at arbeidslivsrelevans er noe de har jobbet mye med ved Det humanistiske fakultet. Foto: Kristoffer Furberg

Benedikt Erikstad Javorovic
JOURNALIST

PUBLISERT Tirsdag 16. mars 2021 - 05:00

Manglende arbeidslivs-relevans: Mer praksis eller mer refleksjon?

Prosjekt: Fra mappe til portfolio

Finansiering:

NTNU Toppundervisning
(2021-2023)

Målsetning:

Undersøke muligheter for
bruk av portfolio for økt
arbeidslivsrelevans

Hvordan:

Teste ut produksjon av
portfolio i Årsstudie for
Studier av kunnskap,
teknologi og samfunn
(ÅSTS)

Hva:

Studenter leverer
refleksjonstekster sammen
med arbeidskrav (fra 2-5
arbeidskrav pr emne),
settes så sammen til
portfolio som viser utvalg
av studentarbeid med
beskrivelser av kunnskaper
og ferdigheter

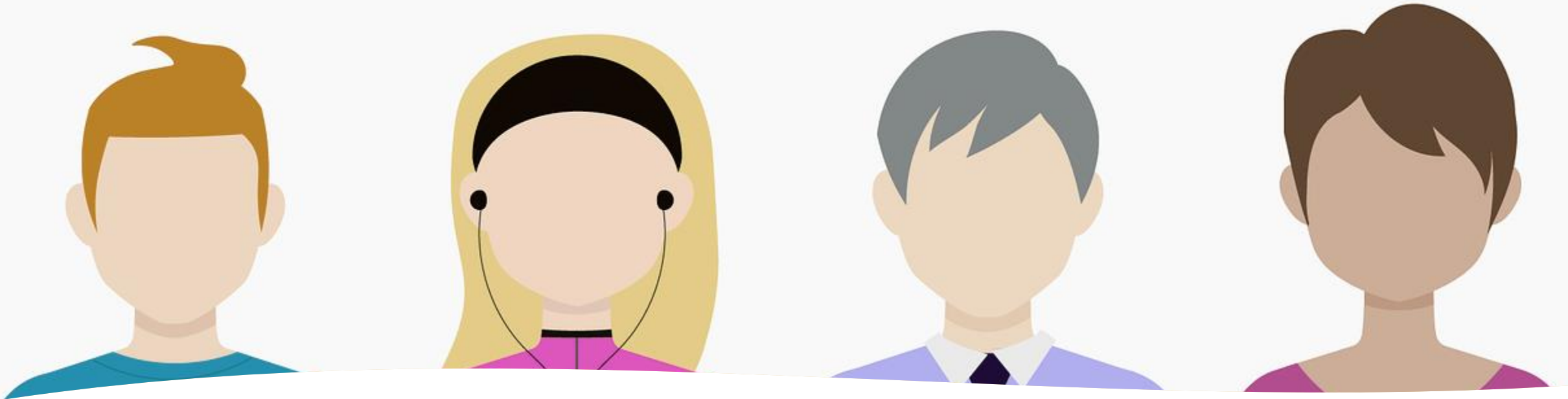
Portfolio: Kanskje ikke?

Portfolio
som
sjanger:

- Krever opplæring (i sjanger)
- Stor fallhøyde
- Individuelt
- Tidkrevende arbeid

Viktige
lærdommer
om
studentene

- Trenger støtte i å beskrive kunnskaper og ferdigheter
- Avmakt

Fra portfolio til profil

Inspirert av NTNU Karriere til å jobbe med studenters profil for å koble identitet, fag og arbeidsliv

Arbeid med identitet som noe individuelt (selvforståelse), gruppevis (i møte med andre) og på samfunnsnivå (i møte med verden)

Læringsaktivitet om egen profil: Profiltrekant

Rapport
2019:3

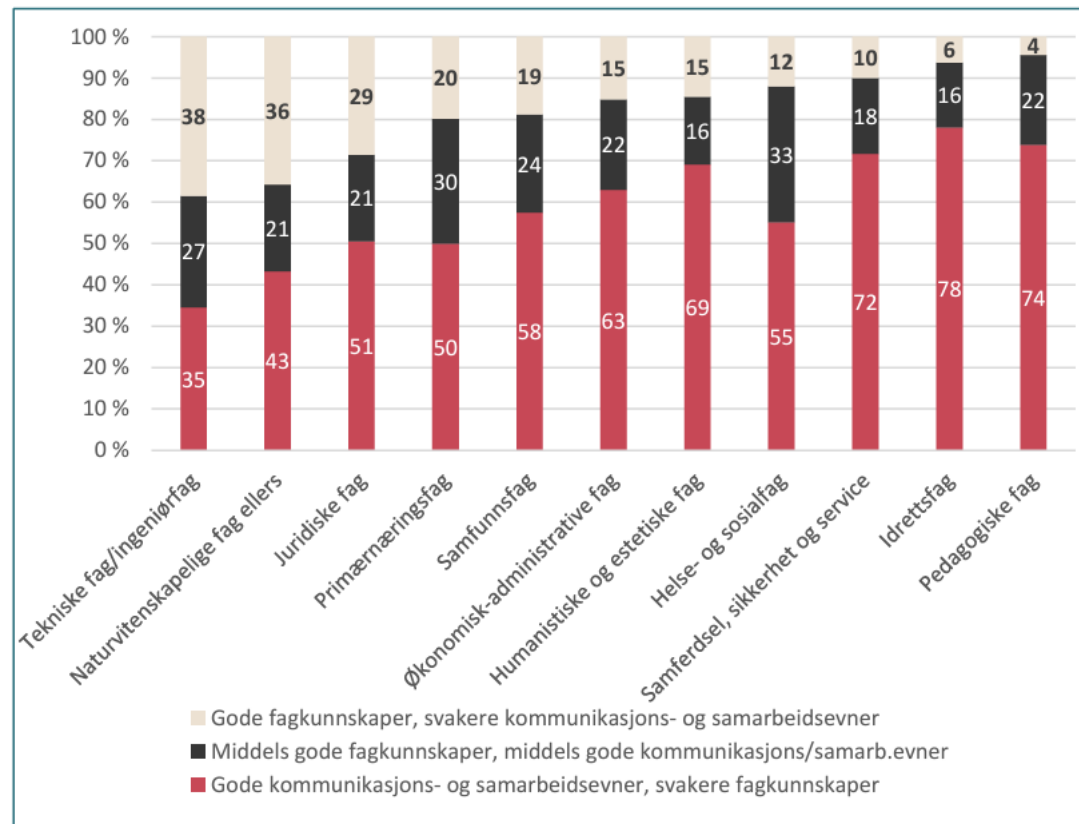
Utdanning for arbeidslivet

Arbeidsgivers forventninger til og erfaringer med nyutdannede fra universiteter, høyskoler og fagskoler

Liv Anne Støren, Rune Borgan Reiling, Siv-Elisabeth Skjelbred,
Marte Eline Ulvestad, Tone Cecilie Carlsten og Dorothy Sutherland Olsen

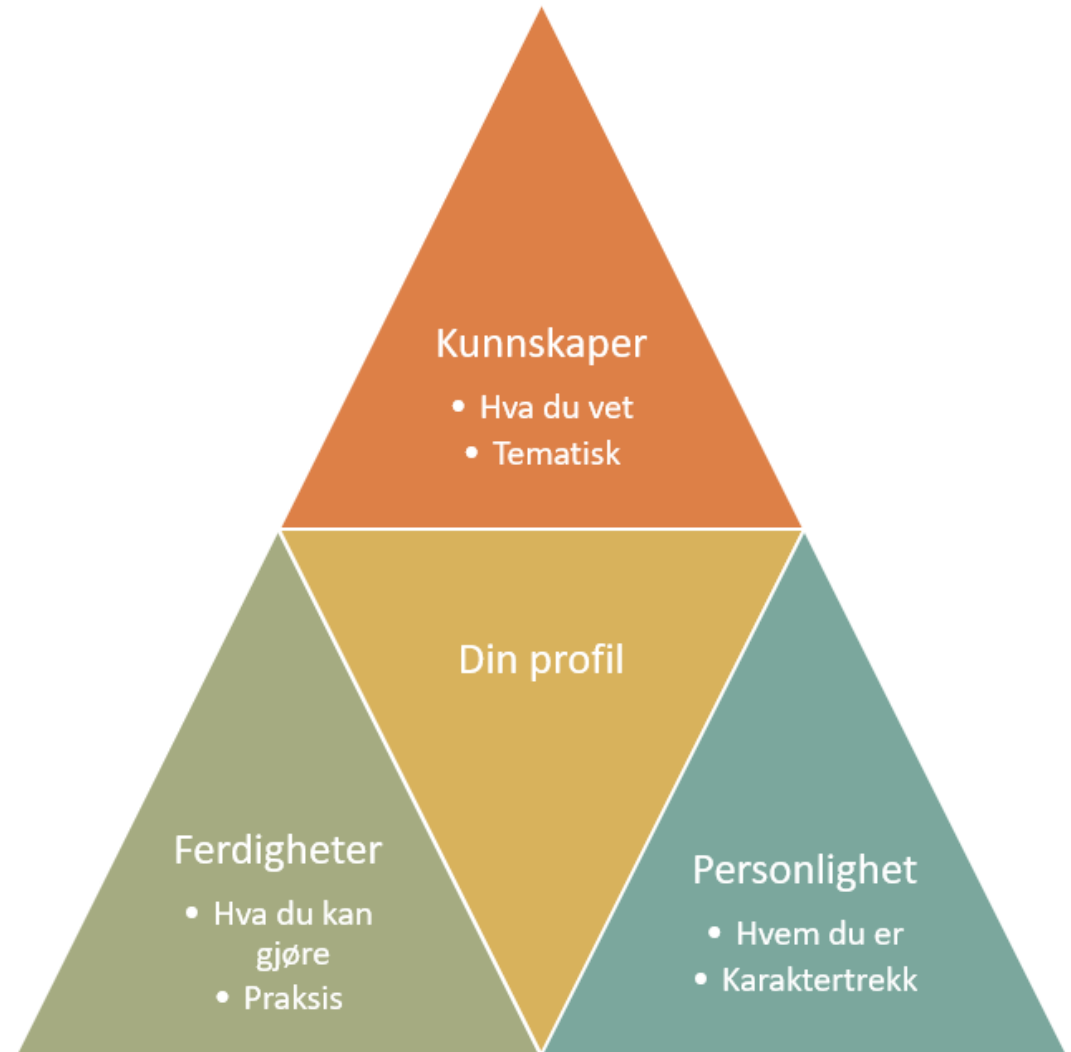
Hva vektlegger arbeidsgivere i ansettelses?

Figur 4.3 Valg mellom gode fagkunnskaper og gode kommunikasjons- og samarbeidsevner, etter hva slags fagfelt som er mest relevant for virksomheten. Prosent

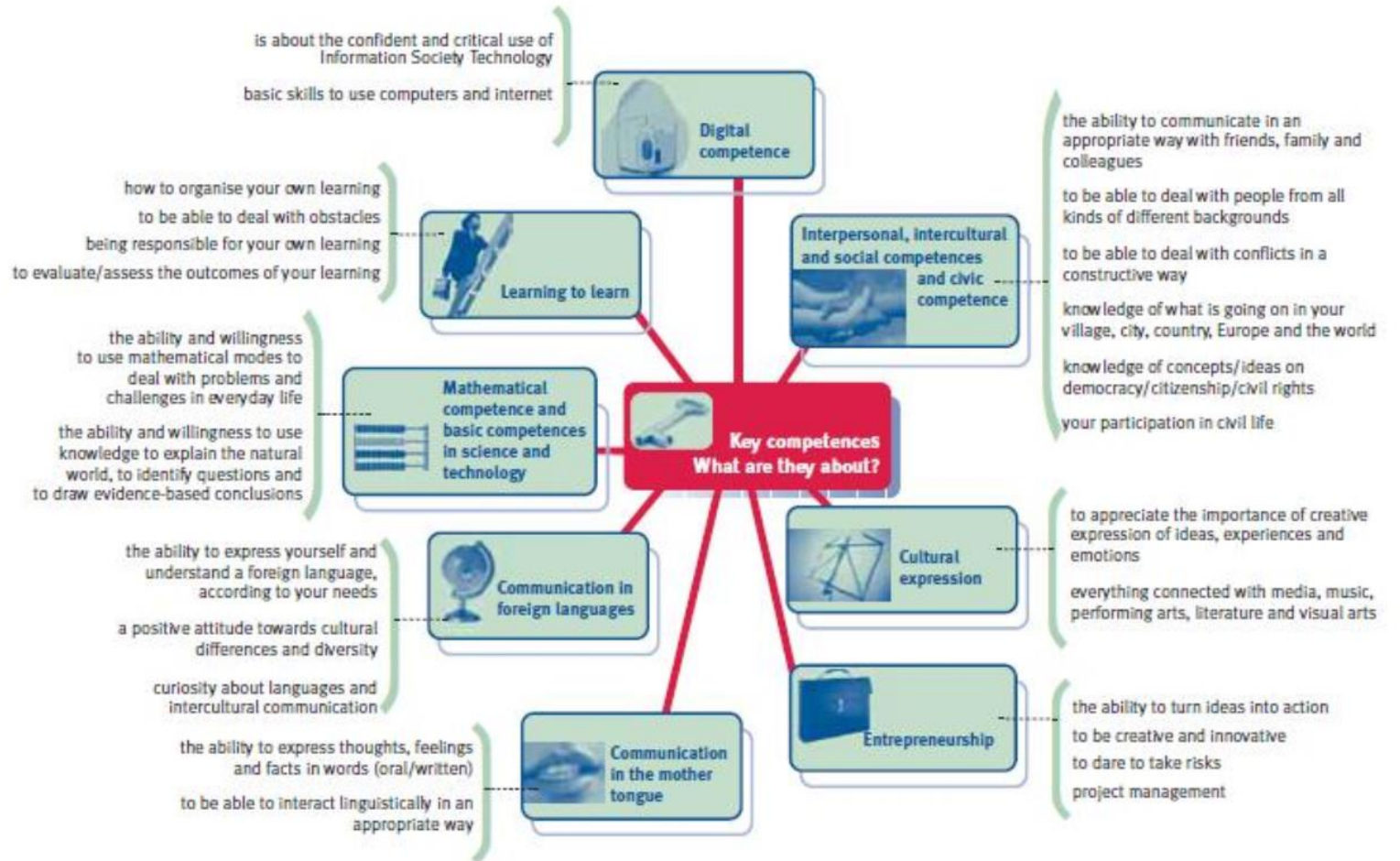
Læringsaktivitet om egen profil: Profiltrekant

- Skiller ikke mellom jobb/studier/fritid – med trenger hjelp til å oversette studier
- Inviterer til å se tilbake på egen studietid: emner tatt, arbeid gjort og hvordan arbeidet er utført
- Mangfold i profiler
- Oppfordre studenter til å tenke profil opp mot ønsket jobb: Hva har de? Hva mangler de?
- Fra fokus på arbeidsliv til fokus på studentens identitet

Læringsaktivitet om
 framtidens
 arbeidsliv:
 Nøkkelkompetanser

Læringsaktivitet om framtidens arbeidsliv: Nøkkelpetanser

Del 1: Individuelt

- Refleksjon – 5 minutter
- Hvilke av disse kompetansene har du? Hvilke ønsker du (og hvorfor)? Hvordan kan du skaffe dem?

Del 2: Gruppevis

- Diskusjon – 10 minutter
- Sammenlign nøkkelpetanser i gruppen.
- Hvilke nøkkelpetanser framstår som viktige?

Del 3: Plenum

- Diskusjon – 20 minutter
- Hvordan støtter studiet ditt (ÅSTS) utvikling av nøkkelpetanser?

- Både nøkkelkompetanser man har og ønsker seg
- Individ → gruppe → samfunn
- Trenger støtte i å «oversette» studiet til nøkkelkompetanser
- Økt forståelse for fagfelt + egen kompetanse

Del 1: Individuelt

- Refleksjon – 5 minutter
- Hvilke av disse kompetansene har du? Hvilke ønsker du (og hvorfor)? Hvordan kan du skaffe dem?

Del 2: Gruppevis

- Diskusjon – 10 minutter
- Sammenlign nøkkelkompetanser i gruppen.
- Hvilke nøkkelkompetanser framstår som viktige?

Del 3: Plenum

- Diskusjon – 20 minutter
- Hvordan støtter studiet ditt (ÅSTS) utvikling av nøkkelkompetanser?

Læringsaktivitet om faglig identitet

The background features two wireframe faces of people, one in the foreground and one slightly behind it, rendered in a light blue color. The faces are composed of a grid of lines forming the facial structure.

3 minutter
individuell
friskriv:

- Beskriv fagfeltet STS på en enkel måte, tenk besteforelder som publikum (maks 100 ord)

3 minutter
individuell
friskriv:

- Beskriv hva du liker med fagfeltet STS, tenk på hva som fikk deg interessert i feltet (maks 100 ord)

6 minutter
parvis
samtale:

- Diskuter likheter og forskjeller i hvordan dere beskriver fagfelt og hva dere liker

15 minutter
diskusjon i
plenum:

- Hva er en god framstilling av fagfeltet STS?

Læringsaktivitet om faglig identitet

Målsetninger:

- Vekk fra ordboksdefinisjoner og over til personlige fortellinger om feltet
- Åpne for flere fortellinger om både seg selv og fagfelt
- Plenumsdiskusjon rettet mot arbeidsliv

3 minutter
individuell
friskriv:

- Beskriv fagfeltet STS på en enkel måte, tenk besteforelder som publikum (maks 100 ord)

3 minutter
individuell
friskriv:

- Beskriv hva du liker med fagfeltet STS, tenk på hva som fikk deg interessert i feltet (maks 100 ord)

6 minutter
parvis
samtale:

- Diskuter likheter og forskjeller i hvordan dere beskriver fagfelt og hva dere liker

15 minutter
diskusjon i
plenum:

- Hva er en god framstilling av fagfeltet STS?

Hvilke
tekster
skrives i
arbeidslivet?

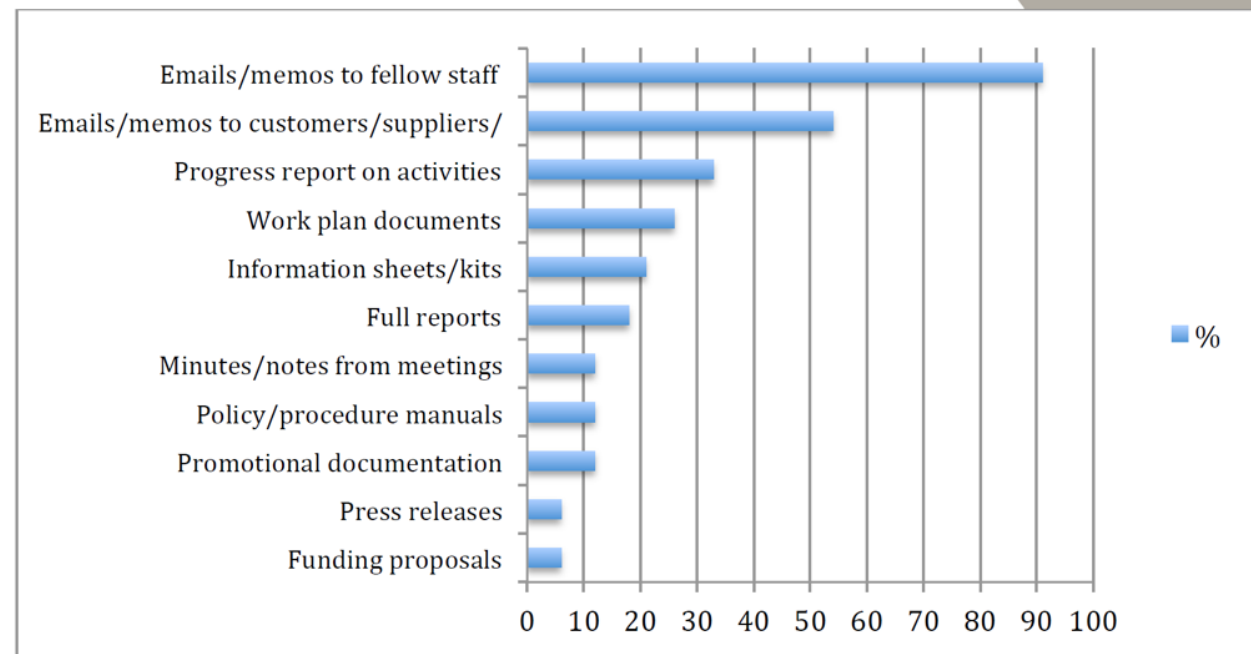

Figure 11: Document types (genres) needing to be produced frequently or very frequently by newly employed graduates (all professional areas)

**Læringaktiviteter om
generelle ferdigheter som
arbeidslivsrelevante
(skrivning)**

Kilde: Moore, T., Morton, J., Hall, D., & Wallis, C. (2015). Literacy practices in the professional workplace: Implications for the IELTS reading and writing tests. *IELTS Research Reports Online Series, 46*.

Lag ditt eget «Manifest for akademisk skriving»

Individuelt eller gruppevis. 20 minutter

Tenk på akademisk skriving som prosess

- Praktisk (når, hvor, med hvem)
- Følelsesmessig (stemning, kroppslig opplevelse)
- Kognitivt (hva tanker som fyller hodet, hvordan du bruker av deg selv og din kunnskap)
- Teknisk (hvilke verktøy og ressurser)
- Kreativitet (eierskap, fortellerglede)

Skriv ned 5-15 «kjøreregler» for din akademiske skriving

- Ikke sett opp kjøreregler du ikke kommer til å følge
- Kjørereglene skal være for *deg* ikke for andre
- Kjørereglene skal støtte oppunder prosessen
- Kjørereglene skal hjelpe deg huske hva *du* mener er viktig i prosessen og for resultatet

Plenum. 20 minutter

My academic writing manifesto

11 Establish **connections** between your sentences
To facilitate flow, follow a progression from old to new information

1 Write every morning until 10
Then reward yourself with a 10-minute break. Yes, even the days you don't really want to.

10 You can use the **passive voice!**
But use it knowingly

2 **Start writing**, even though you feel you need to read more.
You'll know better what you need to read, once you start writing.

9 Well-crafted **signposting** helps the reader, piling it on is boring

3 Remember that you need to **practice** to become a good writer!
Being a good academic writer is not an inherent skill, it is something you learn by practice

8 Know what **audience** you are addressing and what **conversation** you are trying to join.
Academic writing is deeply intertextual

4 **Mimicking** other articles is an indispensable skill.
Actively use reference articles from your target journal to map out you own.

7 An **introduction** should:
· Establish a research territory
· Establish a niche
· Occupy the niche

6 **Garbage writing** is necessary to produce good texts - accept the process!
This is just a stage of constructive chaos.

5 There is a bunch of general academic phrases academics use repeatedly - **steal** them!
Use reference articles or a phrase bank - www.phrasebank.manchester.ac.uk

Kaja Larsen Østerud / 2019

Budskap til studentene på tvers av aktiviteter

Utdannelsen din kan lede til mange ulike typer yrker

Bruk studietiden til å finne ut hva som interesserer deg, hva du liker å jobbe med, hvordan du liker å jobbe og hva som er viktig for deg

Det er kun du som er i stand til å forklare hva du kan og hva du vil, men du trenger ikke finne ut av det alene

Dine kunnskaper og ferdigheter kan forklares på mange ulike måter, det finnes ikke «en sann og riktig beskrivelse»

Øvelse, utforskning og refleksjon som vei til arbeidslivsrelevans

Oppsummert

Å jobbe med studentidentitet er en anledning til å støtte studenter i å forstå egen utdanning, og hva de ønsker at den skal gi

Arbeidslivsrelevans er en nyttig kontekst for å tematisere fagfelt og generelle ferdigheter

Målet er å gi studentene mer selvtillit og mer makt i utforming av egen framtid – jobb får de.

Spørsmål og kommentarer?

Bruk Q&A i Zoom

Utdanningsnakk i 2024

Fredag 26.januar 2024

Fredag 16.februar 2024

Fredag 8.mars 2024

Fredag 5.april 2024

Fredag 19.april 2024